

Livets første Fornødenhedsgjenstande". I det Forslag, som her foreligger, gjælder det jo om Kornet. Man kan meget godt sige, at naar man kun lægger Told paa Mais og Byg, saa rammer man ikke det, som man almindeligvis kalder de fornemste Fornødenhedsgjenstande. Man maa imidlertid ikke være blind for, at dersom det virkelig lykkes at fordyre Prisen paa een Kornsort — jeg siger „dersom“; jeg skal senere komme til at paavise, at dette forhaabentlig ikke vil kunne lykkes — saa bliver den indirekte Virkning deraf i Virkeligheden den, at Prisen stiger paa alle Kornsorter, da disses Værdi ikke faaledes kan holdes absolut sondret, dertil have de for megen ligeartet Anvendelse. Jeg kalder derfor dette Forslag det første Skridt paa Beskyttelsesveien paa denes farligste Omraade, og imod et Forslag af denne Natur gjælder det om hurtig og i Tide at advare; det gjælder om, at der fra Folkethingets Side kan gives tydelig tilkendegivelse af absolut Nei mod at slaa ind paa denne Vej. Der findes hist og her uklare Forestillinger — det er ikke ubekendt for Nogen — om, at der muligvis ad denne eller lignende Veie skulde kunne raades Bode paa den Kød, som vitterlig for Alle er til Stede, og som særlig tynger Landbruget. Udfæstelsen af saadanne Tanker som dem, der ligge i dette Lovforslag, kan komme til at gjøre Skade i den Retning, derved nemlig, at der reises ny indbyrdes Krig her i Landet. Man har advaret mod — og fra begge Sider advaret mod — at proklamere den økonomiske Krig. Jeg vil sige, at er der gjort noget Skridt i den Retning, som i Virkeligheden kunde blive farligt, da er det det Skridt, som foreligger her fra den høitærede Regerings Side, og det er af den Grund, at jeg indstændig vil tilraade Thinget, at man baade hurtig og afgjørende tager sit Standpunkt derover — og at det Standpunkt vil blive Nei, derom nærer jeg ingen Tvivl.

Det jeg nu vender mig til selve Lovforslagets Indhold, vil jeg sige, at de Herrer nok lagde Mærke til, at den meget ærede Finantsminister havde paa Følelsen, at man overfor dette Lovforslag vilde møde ham med den Betragtning, at Forslaget i og for sig var noget absurd. Jeg erkjender, at den høitærede Finantsminister har haft denne Følelse paa Forhaand, og jeg tilstaar for mit Vedkommende, at det ikke forekommer mig vanskeligt at paavise, at denne Betegnelse ogsaa er rigtig. Det Feile ved dette Lovforslag er egentlig det, at det maa formodes at tilsigte at støtte Landbruget i den vanskelige Krise, hvori det befunder sig. Der er Ingen, der kan lukke Øinene for, at Landbruget her

hjemme — ogsaa paa Grund af Lovgivningen — er kommet til at bære absolut den største af Statens Byrder, økonomisk talt, ikke just alene, fordi der er saa mange faste Byrder paa Landbruget, men særlig ogsaa, naar man ser udelukkende paa Toldlovgivningen, fordi Alle jo maa erkjende, at al den Beskyttelse, som kommer de andre Næringsveie til Gode, maa Landbruget fortrinnsvis betale. Landbruget nyder jo nemlig ingen eller saa godt som ingen Beskyttelse, men er tværtimod snarere Gjenstand for det Modsatte af Beskyttelse, idet ikke saa af dets Hjælpebidler ere Gjenstand for Skat. Med Undtagelse af Ost findes der vel næppe noget af Landbrugets Produkter, som er bestattet og derved altsaa Gjenstand for Beskyttelse, og den Beskyttelse, Ost nyder, er vel ikke af større Betydning, end at jeg er overbevist om, at Landboernes store Flertal er rede til at opgive den. Det er ikke Toldbeskyttelse, som Landbruget kræver, simpelthen af den Grund, at Landbruget saa godt som ikke eller i alt Fald kun i en overmaade forsvindende Grad vil kunne komme til at nyde Godt af Beskyttelsen, naar man ikke vil gaa til saa aldeles urimelige Ting som f. Ex. Told paa Rug, hvortil jeg siden skal komme. Forøvrigt ere jo Landbrugsprodukter af den Art, at de enten ere Gjenstand for Overskudsudførsel, — og det maa jo enhver, der overhovedet har taenkt noget omhelst over de indirekte Bestatningsforhold, strax være paa det Vene med, at naar en Vare væsentligst er Gjenstand for en Overskudsudførsel, vil en Beskyttelse ikke komme til at yde nogen virkelig Hjælp — eller Gjenstand for Overskudsudførsel; men da ere de tillige et Hjælpestof for selve Landbruget, og en Beskyttelse derpaa vil komme til at skade Landbruget mere, end den vil komme til at gavne det. Jeg er overbevist om, at der er saa megen økonomisk Oplysning udbredt blandt Landmændene her i Landet, at denne Børnelærdom ere de fuldstændig paa det Vene med. Om der end undtagelsesvis, som jeg sagde før, kan opdukke hist og her nogle uklare Forestillinger, er dog den store Mængde af Landmændene fuldstændig klar over, at de Intet have at vente af en Toldbeskyttelse, og de kræve den ikke Nei, det, hvorved Landbruget kan hjælpes, er noget Andet, og først og fremmest netop det Modsatte af Toldbeskyttelse, nemlig ved en Indskrænkning af Beskyttelsen for de andre Næringsveie og ved en Skatteletelse for Landbruget. Det er Maaden, foruden hvad der forøvrigt kan gøres ad Lovgivningens Vej og af Administrationen, hvilket jeg ikke her nærligt skal komme ind paa.